

Slavnostno zasedanje vseh zborov skupščine občine Ljubljana Center v počastitev občinskega praznika

Nagrajenci občine Center

Ob občinskem prazniku 21. juniju so na slavnostnem zasedanju vseh zborov občinske skupščine podelili občinske nagrade trem organizacijam in dvema posameznikom. Na tej strani objavljamo izvešček iz obrazložitve za nagrado Dragani Kraigher-Šenk, ki je dobila priznanje posmrtno. Delovno organizacijo Iskra Kibernetika Kranj tozda Vega Ljubljana smo predstavili že v prejšnji številki Dogovorov. Danes objavljamo širši zapis o občinski organizaciji Rdečega križa in občinski organizaciji ZZB NOV. Naša sodelavka pa se je pogovarjala z nagrajencem – gledališkim igralcem Frančkom Drogenikom.

NAGRAJENCI OBČINE CENTER

Trije obrazi Frančka Drogenika

Franček Drogenik te ne prevzame le zaradi svojega globoko zvonečega glasu in smisla za pogovor, marveč je tudi izredno prijazen človek. Najbrž je to tudi eden od razlogov za njegovo razgibano družbenopolitično dejavnost, saj po vsej verjetnosti ni znal reči ne, ko so mu predlagali, naj bi prevzel to ali ono funkcijo. Za nameček je to še človek, zažrt v svoj poklic, kakor sam pravi in s trdno vero, da se da marsikaj premakniti, če se hoče. Tako ni čudno, da je v obrazložitvi za nagrado občine skoraj enako prostora posvečenega njegovi družbenopolitični dejavnosti kot njegovemu igrarstvu.

»Gledališče je, seveda, moja prva ljubezen. Naj gre za veliko ali majhno vlogo, oder zahteva celega človeka, kajti igra je mozaik, sestavljen iz vseh vlog,« je iz nje govoril ne le igralec, marveč tudi gledališki teoretik, publicist, poznavalec ne le našega, ampak tudi tujega, zlasti angleškega, grškega in češkega gledališča. Imel je namreč štipendijo v Grčiji in dvakrat v Londonu in ima gledališka dogajanja v malem prstu.

»Lahko trdim, da je slovensko gledališče na visoki kvalitetni ravni, postavljeno ob bok najboljšim teatrom zbranim v Veliki Britaniji. In to navzlic temu, da v tehničnem pogledu zaostajamo za njimi za petdeset let. To zlasti velja, kar zadeva marketinga, obveščanja ljudi o dogajanju v gledališču. Da ne omenjam potem zapostavljenosti našega gledališča v primerjavi z drugimi mediji oziroma s ceno, ki jo imajo gledališča drugje v svetu,« je govoril v nekoliko pobitem tonu, kajti malo prej je v časopisu prebral, kako je direktor Marlesa sprejel Lepo Breno, medtem ko Mestno gledališče, ki je za izvedbo Hamleta zbralo okrog 20 visokih domačih in mednarodnih nagrad, ni doživelo nobenega posebnega sprejema.

In tu sva zadela na politični problem, na vrednotenje gledališča. »V zadnjih dveh letih nam je približno uspelo, da se kultura postavlja ob bok gospodarstvu kot del družbene energije in ne le kot poraba. Le po finančni plati se zadeva počasi premika,« je iz nje govoril politik, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev v kulturi.

»Ali je ta finančna plat tudi kriva za tako imenovano razprodajo igralcev, ki hodijo iz gledališča deklamirati na radio, potem snemat za film ali televizijo?»

»No, igralski poklic ni več tisto, kar je bil. Razpet je na več medi-

jev. Vendar pa je le majhen odstotek igralcev, ki nastopajo povsod. Vse preveč jih ostaja zunaj tega kroga, zlasti iz drugih krajev. Res je, da gre ta razpetost marsikdaj na škodo gledališke hiše, zato skušamo to spraviti v samoupravni sporazum strokovnega združenja igralcev s TV in filmom. Tako naj bi ustvarili več reda na tem področju.«

Tudi Franček Drogenik je dostikrat razpet na več strani in pravi, sa je samo ponoči lahko sam s seboj.

– Kaj pa rekreacija?

»Te žal, ni,« se je zasmel igralec in se prijel za prsi, kajti srce mu včasih ponagaja, kakor je potožil. Ampak cigaret kljub temu ni opustil, češ, kak greh je tudi treba imeti in končno mi cigarete ne škodijo, se je tolažil in si prižgal novo.

Franček Drogenik

– Kako zdržite v tej napetosti?

»Včasih pobegnem s prijatelji na morje; to je vse,« je dejal in dvignil roke, češ, takšno je pač življenje igralca, gledališkega teoretika in politika.

Za konec je anekdotično navrgel še nekaj na račun svojega imena. Franček je postal zato, ker je bilo leta 1956, ko je prišel k Mestnemu gledališču cel kup Francijev, pa so mu rekli, da bi bilo lepo, če bi bil on kar Franček.

»Nekoč pa so iz mojega imena naredili pravi hec: v avignonskem gledališču so mi rezervirali vstopnico na Dr. Ofenik. Tako sem bil enkrat v življenju tudi doktor po pomoti in ne le na odru.«

Albina Adamič

Občinska organizacija ZZB NOV Ljubljana Center

Občinska organizacija ZZB NOV Ljubljana Center združuje borce in aktiviste NOV v občini, ki so že od osvoboditve vključeni v vsa področja gospodarskega in družbenopolitičnega življenja.

Člani ZZB se že več let vključujejo v stabilizacijska prizadevanja. Zadnjih 10 let je večina borcev že v pokoju, zato se aktivno vključujejo v družbenopolitično delo po krajevnih skupnostih, prav tako pa tudi v občinskem odboru, njegovih komisijah in drugih samoupravnih organih na ravni občine. Člani ZZB delujejo predvsem pri krajevnih konferencah SZDL ter pri svetih KS in njegovih komisijah ter društvi tako, da člani aktivno delujejo na vseh področjih družbenopolitičnega življenja, predvsem pri razvijanju in utrjevanju delegatskega sistema. Ta dejavnost se razvija in utrjuje že tri mandatne dobe.

Celotna organizacija ZZB NOV vlaga veliko truda v razreševanje socialno zdravstvene problematike. Delo organizacije ni usmerjeno samo na svoje člane,

temveč na vse krajanke, ki so potrebni socialno zdravstvene pomoči, zlasti starejši.

Zelo pomembno vlogo imajo člani ZB pri razvijanju in krepitvi splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite. Na tem področju so pokazali največjo aktivnost. Po krajevnih skupnostih so organizatorji vaj civilne zaščite, predvsem pa narodne zaščite. Izdelali so večji del dokumentacije o obrambnih pripravah in do nedavnega nosili glavno breme izobraževanja splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite skupaj z organizacijo Zveze rezervnih vojaških starešin. Tudi danes so jedro narodne zaščite člani ZB. Članstvo je še danes nosilec prenosa in utrjevanja tradicij NOB ter bratstva in enotnosti v šolah in pri mladih. To potrjuje med drugim tudi vsakoletni razpis natečaja »Revolucija še traja, kje je naše in moje mesto v njej«, katere iniciator so bile krajevne organizacije ZZB NOV, s čimer se lahko tesneje povezujejo z mladimi na svojem terenu.

Dragana Kraigher-Šenk

Po poklicu je bila diplomirana pravnica. Rodila se je leta 1937 in od maja 1981 do svoje prezgodnje smrti je zelo uspešno opravljala dela in naloge direktorice in odgovorne urednice Državne založbe Slovenije.

Svoje bogato življenje, aktivno in pretkano z delom je pričela že na gimnaziji v Mariboru, ko se je udeleževala v mladinski organizaciji. Kasneje se je kot absolventka AGRFT lotila proučevanja kulturno socioloških problemov, kar je tudi predavala na FSPN, umetniških akademijah doma in v tujini. Poleg pedagoškega dela je v tem času opravljala tudi raziskovalno delo, pisala članke in prevajala marksistična in druga dela.

Od leta 1975 do leta 1981 je delala kot svetovalka republiške skupščine za področje družbenih dejavnosti in bila ob enem dve mandatni obdobji predsednica skupščine kulturne skupnosti Ljubljana Center.

Od leta 1972 do 1979 je bila glavna in odgovorna urednica revije »Otrok in družina«, članica izdajateljskega sveta pri predsedstvu ZPMS in članica njenega predsedstva. Aktivno je delovala tudi v Zvezi društev znanstvenih in tehničnih prevajalcev Jugoslavije kot članica predsedstva.

Zadnja štiri leta je oprav-

ljala dela in naloge poslovnega organa in odgovorne urednice Državne založbe Slovenije. V tem času beleži Državna založba Slovenije stabilnost in celo naraščanje proizvodnje.

Še posebej je Dragana Kraigher-Šenk skrbela za širjenje medzaložniškega sodelovanja s slovenskimi in jugoslovanskimi založbami. Poleg zelo uspešnega vodenja delovne organizacije, je bila tudi družbenopolitično aktivna v okviru občine Ljubljana Center, mesta Ljubljana in republike, saj je opravljala med drugim funkcijo članice Sveta za kulturo pri predsedstvu RK SZDL in članice Strokovnega sveta PIS za družboslovje, kjer je vodila eno od delovnih skupin za potrjevanje učno vzgojnih programov.

Priznanje za humano delo

Najvišje priznanje Skupščine občine Ljubljana Center za leto 1985 bronasti odlitek kipa, posvečen kmečkim puntarjem na Ljubljanskem gradu, bo odslej v okras in dragocen spomin tudi v prostorih občinske organizacije rdečega križa Ljubljana-Center. Za vse aktiviste in sodelavce Rdečega križa je to veliko moralno priznanje, ki smo ga prejeli ob 40-letnici ponovne oživitve organizacije v novi državi.

Od tedaj smo razvili v razne smeri svojo dejavnost na socialnem, zdravstvenem in izobraževalnem področju.

Rdeči križ je množično razvil delo z mladimi na vseh sedmih osnovnih šolah in v sedmih vzgojnovarstvenih organizacijah. Vsi osnovnošolci so člani Rdečega križa. Vključujejo se v programe prve pomoči, v programe s področja prometne varnosti in protipozarne zaščite, v akcije za lepše okolje in bolj zdravo življenje ter v posebne programe za po-

moči starejšim ljudem, invalidom in drugim pomoči potrebnim. Rdeči križ je dobro organiziran tudi na petih srednjih od skupno dvanajstih šol, iz katerih prihajajo vedno novi mladi ljudje v specializirane brigade Rdečega križa Slovenije. Prav med mladimi so najboljše obiskana in privlačna predavanja o boleznih, ki nastajajo z zasvojenostjo z različnimi sodobnimi sredstvi, zaradi katerih obolevajo tako mladi kot tudi starejši občani.

Morda je zasluga Rdečega križa, ne samo v naši občini, prav v tem, da je znal v vseh teh 40 letih razvijati pomen prostovoljnega dela, da je to delo ohranjal svojstveno »OF-ovsko« vsebino, ob enem pa smo krepili tudi delo strokovnih delavcev v profesionalnih ustanovah. Na poseben način se to odraža v skrbi za starejše občane, v spremljanju njihovega življenja in življenjskih tegob, pa tudi radosti. V ta namen organiziramo družabna srečanja, obiskujemo jih ob njihovih življenjskih jubilejih, ali pa se srečujemo ob skupnih obletnicah. Vse to je prispevalo k oživljanju vedno novih oblik solidarnosti med ljudmi. Občani naše občine množično zbirajo materialna sredstva za pomoč prizadetih ob elementarnih in drugih nesrečah, pa naj bo takšna ujma ali celo katastrofa v Sloveniji, Jugoslaviji, ali pa nekje v srednji Afriki.

Rdeči križ je usposobljen za sprotno reševanje tiste socialne problematike, ki jo je možno razviti na prostovoljni podlagi. Včasih je takšna dejavnost morda zgolj vzgojnega pomena. Občani seveda cenijo predvsem velik moralni pomen takšnega dela, ker se v svoji življenjski sredini počutijo varneje. Zato jim pomeni sedanje priznanje veliko oporo za njihovo nadaljnje delo.

Ivan Hvala